

Sygn. akt III AUa 746/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 marca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Romana Mrotek (spr.)
Sędziowie:	SSA Zofia Rybicka - Szkibiel SSO del. Beata Górską
Protokolant:	St. sekr. sąd. Elżbieta Kamińska

po rozpoznaniu w dniu 13 marca 2014 r. w Szczecinie

sprawy H. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

o podjęcie wypłaty emerytury i o odsetki

na skutek apelacji ubezpieczonej

od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 19 czerwca 2013 r. sygn. akt IV U 1493/13

oddala apelację.

SSA Zofia Rybicka - Szkibiel SSA Romana Mrotek SSO del. Beata Górską

Sygn. akt III AUa 746/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 marca 2013r Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. odmówił ubezpieczonej H. O. uchylenia decyzji z dnia 20 września 2011r. w części, w jakiej decyzja ta zawiesza, na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w zw. z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku Nr 153, poz. 1227 z zm.) prawo do emerytury za okres od 1 października 2011r. do 21 listopada 2012r. W uzasadnieniu decyzji wskazano, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r. nie ma zastosowania do przypadającego przed dniem 22 listopada 2012r. okresu zawieszenia emerytur na podstawie wyżej wymienionych przepisów prawnych. Tym samym brak jest podstaw do wypłaty wyrównania emerytury zawieszona w wskazanym okresie.

Ubezpieczona zaskarżyła powyższą decyzję odwołaniem, wniosła zmianę zaskarżonej decyzji i orzeczenie w sprawie wypłaty przez organ rentowy emerytury za okres od 1 października 2011r. do 21 listopada 2012r. wraz z odsetkami od każdej zaległej raty.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie powtarzając argumenty użyte w zaskarżonej decyzji. Organ rentowy wskazał nadto, że ubezpieczona nabyła prawo do emerytury od dnia 1 lipca 2007r. i nie mieści się w kręgu osób wskazanych w uzasadnieniu orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego.

Wyrokiem z dnia 19 czerwca 2013r. Sąd Okręgowy w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie.

Sąd Okręgowy ustalił, że ubezpieczona H. O. w dniu 4 lipca 2007r. zgłosiła wniosek o emeryturę. W dacie zgłoszenia wniosku pozostawała w stosunku pracy, który trwa od 15 września 1983r.

Decyzją z 31 lipca 2007r. organ rentowy przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury poczynając od 1 lipca 2007r. tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Jednocześnie organ rentowy zawiesił prawo do świadczenia, albowiem ubezpieczona kontynuowała zatrudnienie.

Od 1 lipca 2000r. do 7 stycznia 2009r. obowiązywał przepis art. 103 ustęp 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, który wprowadzał zasadę każdorazowego zawieszania prawa do emerytury bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Tym samym w chwili nabycia prawa do emerytury ubezpieczona nie mogła jednocześnie kontynuować zatrudnienia i otrzymywać emerytury.

Wypłatę emerytury podjęto dopiero od 1 marca 2010r. (decyzja z 8 kwietnia 2010r.), gdyż w tym okresie przepisy pozwalały już na jednoczesne pobieranie emerytury i kontynuowanie zatrudnienia.

Ponownie wstrzymano ubezpieczonej wypłatę świadczenia emerytalnego od 1 października 2011r. w związku z zmianą przepisów (wszedł w życie art. 103a ustawy emerytalnej) – decyzja z 20 września 2011r.

Ustawą z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 z późn.zm.) dokonano nowelizacji ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn.zm.), w wyniku której zmieniono przepis art. 103 ust. 1 i ust. 2 oraz dodano art. 103a. W rezultacie zniesiono możliwość pobierania świadczenia emerytalnego bez rozwiązywania umowy o pracę z dotychczasowym pracodawcą osobom, którym organ rentowy przyznał emeryturę po 8 stycznia 2009r. Jednocześnie zgodnie z treścią art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. emeryci, którym ZUS przyznał emeryturę przed 1 stycznia 2011r. mogli ją pobierać bez rozwiązania umowy o pracę z dotychczasowym pracodawcą jeszcze przez 9 miesięcy od daty wejścia w życie nowelizacji, czyli do 30 września 2011r.

W dniu 13 listopada 2012 roku Trybunał Konstytucyjny w sprawie o sygn. akt K 2/12 orzekł, że przepis art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 z późn.zm.) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. nr 153, poz. 1227 z późn.zm.) w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Wyrok został opublikowany w Dzienniku Ustaw pod poz.1285 w dniu 22 listopada 2012r.

W dniu 27 listopada 2012r. ubezpieczona, powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego, złożyła wniosek o niezwłoczną wypłatę należnych świadczeń emerytalnych wraz z odsetkami za zwłokę za okres od 1 października 2011r. do 31 października 2012r.

Decyzją z 20 grudnia 2012r. organ rentowy podjął wypłatę emerytury od 22 listopada 2012r. Kolejną decyzją z 27 marca 2013r. na podstawie art.151 § 1 pkt 1 k.p.a. odmówił ubezpieczonej uchylecia decyzji z 20 września 2011r. w części, w jakiej decyzja ta zawieszła prawo do emerytury za okres od 1 października 2011r. do 21 listopada 2012r.

Sąd Okręgowy wskazał, że ubezpieczona H. O. po raz pierwszy nabyła prawo do emerytury w 2007r. - zostało ono ustalone od 1 lipca 2007r. W dacie tej obowiązywał przepis art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie z którym, prawo do emerytury ulegało zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. W konsekwencji, ubezpieczona nabywając prawo do emerytury nie mogła łączyć pracy zarobkowej u dotychczasowego pracodawcy z pobieraniem świadczenia emerytalnego, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Dlatego też decyzja przyznająca emeryturę jednocześnie zawieszła prawo do świadczenia.

Wypłatę emerytury podjęto dopiero od 1 marca 2010r., gdyż w tym okresie przepisy pozwalały już na jednoczesne pobieranie emerytury i kontynuowanie zatrudnienia.

Ponownie wstrzymano ubezpieczonej wypłatę świadczenia emerytalnego w związku z zawieszeniem prawa do emerytury od 1 października 2011r. decyzją z 20 września 2011r. Obowiązywał już wtedy przepis art. 103a ustawy emerytalnej, który dodany został przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr257, poz.1726 z późn.zm.) z dniem 1 stycznia 2011r. Na mocy tego przepisu powrócono do uregulowania istniejącego wcześniej i zniesiono możliwość pobierania emerytury bez rozwiązywania umowy o pracę z dotychczasowym pracodawcą. Regulacja ta objęła wszystkich emerytów, ale również, na mocy przepisu art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r., tych którzy przeszli na emeryturę przed tą datą. Zgodnie bowiem z powołanym przepisem, ci emeryci, którym organ rentowy przyznał emeryturę przed 1 stycznia 2011r. mogli ją pobierać bez rozwiązania umowy o pracę z dotychczasowym pracodawcą jeszcze przez 9 miesięcy od daty wejścia w życie nowelizacji, czyli do 30 września 2011r. Po tej dacie, aby jednocześnie pobierać świadczenie emerytalne i wynagrodzenie ze stosunku pracy należało chociaż na jeden dzień rozwiązać stosunek pracy z dotychczasowym pracodawcą.

W dniu 13 listopada 2012r. Trybunał Konstytucyjny wydał w sprawie o sygn. akt K 2/12 wyrok, w którym orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 z późn.zm.) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227, z późn.zm.), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W uzasadnieniu wyroku Trybunał Konstytucyjny zastrzegł, że badał wyłącznie, czy ustawodawca mógł na podstawie art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010r. rozciągnąć stosowanie art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS – przepisu ustalającego nową treść ryzyka emerytalnego – na sytuacje przeszłe, tj. wobec osób, które już nabyły prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2010r, czyli w czasie obowiązywania regulacji niezawierającej wymogu rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą dla uzyskania świadczenia emerytalnego.

Sąd Okręgowy wskazał, że zapadły w dniu 13 listopada 2012r. wyrok Trybunału Konstytucyjnego odnosi się zatem jedynie do tych osób, które wyżej wymienionym krótkim okresie po raz pierwszy miały ustalone prawo do emerytury,

bo tylko one uzyskały prawo nabyte niezawierające wymogu rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą dla uzyskania świadczenia emerytalnego.

W konsekwencji Sąd Okręgowy wskazał, że ubezpieczona, w stosunku do której po raz pierwszy ustalono prawo do emerytury w 2007r., a zatem poza okresem wskazanym przez Trybunał Konstytucyjny nie może zasadnie żądać wypłaty emerytury poczynając od 1 października 2011r. wraz z ustawowymi odsetkami skutecznie powołując się na treść wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r., albowiem do niej wskazane orzeczenie nie będzie miało zastosowania. Ubezpieczona nie jest bowiem w kręgu osób objętych treścią orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego. Na mocy pierwszej decyzji z 31 lipca 2007r. uzyskała ona prawo nabyte zawierające wymóg rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą dla uzyskania świadczenia emerytalnego. W tym czasie, aby uzyskać świadczenie emerytalne ubezpieczona nie tylko musiała osiągnąć wiek emerytalny oraz posiadać odpowiedni staż emerytalny, ale również była zobligowana rozwiązać stosunek pracy z dotychczasowym pracodawcą, bo taka w tamtym okresie była treść ryzyka emerytalnego dla osób, które przeszły na emeryturę. Składając wniosek o emeryturę w 2007r. ubezpieczona wiedziała, że ustawodawca nakazuje rozwiązywać stosunek pracy z dotychczasowym pracodawcą celem uzyskania wypłaty świadczenia emerytalnego. Tym samym nakazanie ubezpieczonej, ponownie od 1 października 2011r. rozwiązania stosunku pracy aby mogła ona pobierać świadczenie emerytalne, nie godzi w zasadę ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez niego prawa, bowiem taka była treść jej prawa nabytego w 2007r.

Ubezpieczona nie jest osobą, której ustalono prawo do świadczenia emerytalnego (decyzją pierwszą) w okresie od 8 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2010r. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r. sygn. akt K 2/12 opublikowany w dniu 22 listopada 2012r. (Dz.U.2012r. poz.1285) nie dotyczy zatem sytuacji ubezpieczonej i tym samym nie może ona skutecznie domagać się wypłaty świadczenia emerytalnego poczynając od 1 października 2011r.

W dniu 27 listopada 2012r. ubezpieczona w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 13 listopada 2012r. w istocie wniosła o wznowienie postępowania zakończonych prawomocną decyzją z 20 września 2011r. Zgodnie z art. 145a. § 1 k.p.a. można żądać wznowienia postępowania również w przypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego została wydana decyzja.

W stosunku do ubezpieczonej, która nabyła prawo do emerytury w 2007r. Trybunał nie orzekł o niezgodności aktu normatywnego, na podstawie którego zwieszono jej prawo do emerytury od 1 października 2011r. z Konstytucją a zatem brak było podstaw do wznowienia postępowania i podjęcia wypłaty emerytury od 1 października 2011r. Oznacza to, że wobec kontynuowania przez ubezpieczoną zatrudnienia brak było podstaw do wypłaty emerytury także od 22 listopada 2012r. (decyzja z 20 grudnia 2012r.).

Powyższe potwierdza wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 30 stycznia 2013r. sygn. akt III AUa 1080/12 (por. portal orzeczeń Sądu Apelacyjnego w Lublinie).

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego wniosła ubezpieczona.

Zaskarżyła w całości wyrok, zarzucając mu:

- naruszenie prawa materialnego, a w szczególności:

1. Art. 27 w związku z art. 103 ust. 2 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych -1. jedn. z 2009 r. Dz. U. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm. przez jego błędną wykładnię, skutkującą oddaleniem odwołania od decyzji ZUS z dnia 27.03.013 r., na mocy której odmówiono wypłaty zawieszony emerytury od dnia 01.10.2011 r. do dnia 21.11.2012 r. i tym samym doszło do nie zastosowania przepisów zawartych w art. 133 ust. 2 i 135 ust. 3 wyżej cyt. ustawy.

2. Art. 190 ust. 3 i 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02.04.1997 r. (Dz. U. 1997.78.483) przez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13.11.2012 r., sygn. Akt: K 2/12 wywiera skutek prawny od dnia jego ogłoszenia tj. (ex nunc), a nie od chwili wejścia w życie wadliwego przepisu prawa. Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego ma moc wsteczną /ex tunc/ i skutkuje utratą mocy art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw /Dz. U. Nr 257, poz. 1726/ w związku z art. 103 a ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - t.jedn. z 2009 r. Dz. U. Nr 153 poz. 1227 z zm., od dnia jego wejście w życia tj. od 01.01.2011 r., a tym samym należało zastosować art. 133 ust. 2 w związku z art. 135 ust. 3 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych -1. jedn. z 2009 r. Dz. U. Nr 153 poz. 1227 z zm.,

- naruszenie prawa procesowego, a w szczególności:

Art. 316 k.p.c. polegającego na nie uwzględnieniu stanu rzeczy w chwili zamknięcia rozprawy - zgodnie przepisem art. 190 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą wsteczną, tym samym nie było możliwości prawnej uznania zaskarżonej decyzji z dnia 27.03.2013 r. (a tym samym także decyzji z dnia 20.09.2011 r.), w dacie wyrokowania tj. w dniu 19.06.2013 r. za prawidłową, gdyż wynikała ona z przepisu, który Trybunał Konstytucyjny uznał za niezgodny z ustawą zasadniczą. Od daty wypłaty świadczenia tj. od dnia 01.03.2010 r. nie zawieszalam wypłat emerytury, zawsze robił to ZUS. Składałam wnioski o ustalenie uprawnień i dokonywanie przeliczeń.

Nabyłam prawo do wypłaty emerytury, zgodnie z przepisem art. 27 pkt 1 ustawy o e i r. z FUS i wypłatę świadczenia podjęto od dnia 01.03.2010 r., na podstawie przepisu art. 37 pkt 5 lit a ustawy z dnia 21.11.2008 r. o emeryturach kapitałowych /Dz.U. Nr 228, poz. 1507/, który wprowadził art. 103 ust. 2 ustawy o e. i r. z FUS, a następnie utraciłam prawo do wypłaty przyznanego mi świadczenia na podstawie niekonstytucyjnego przepisu tj. art. 103 a wprowadzonego art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw /Dz. U. Nr 257, poz. 1726/. I po raz pierwszy doszło do zawieszenia wypłacanego świadczenia od dnia 01.10.2011 r.

Wskazując na powyższe podstawy apelacyjne, wnoszę o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i ustalenie, że mam prawo do wypłaty wstrzymanej emerytury od dnia 01.10.2011 r. do dnia 21.11.2012 r. z odsetkami ustawowymi od każdej miesięcznej raty.

Apelująca wskazała, że pierwszy wniosek o ustalenie uprawnień do emerytury został złożony w dniu 04.07.2007 r., gdyż spełniała przesłanki do wcześniejszej emerytury pracowniczej, nadal pozostawała w stosunku pracy u tego samego pracodawcy. ZUS przyznał prawo do świadczenia i jednocześnie zawiesił prawo do wypłaty.

Apelująca wskazała, że zgodnie z wówczas obowiązującym przepisem art. 103 ust. 1 i n. ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych -1. jedn. z 2009 r. Dz. U. Nr 153 poz. 1227 z zm., nie miała prawa do wypłaty emerytury, jeżeli kontynuowała zatrudnienie. W dniu (...) złożyła wniosek o zmianę stażu pracy i podstawy wymiaru, gdyż chciała ustalić wysokość świadczenia w związku z planowanym przejściem na emeryturę z tytułu ukończenia 60 lat. Urodzona jest w dniu (...)r. Decyzją z dnia 18.03.2010 r., ZUS przeliczył świadczenie i ustalił nową podstawę wymiaru z uwzględnieniem zarobków z 10 lat i kalendarzowych i kwoty bazowej obowiązującej w marcu 2010 roku na podstawie przepisu art.21 ust. 2 punkt 1 ustawy o e. i r. z FUS . Złożyła drugi wniosek o ustalenie wysokości emerytury z tytułu ukończenia 60 lat, liczonej wg systemu zreformowanego. Decyzją z 30.03.2010 r., na podstawie złożonych dokumentów ZUS ponownie ustalił wysokość kapitału początkowego. Decyzją z dnia 08.04.2010 r. ZUS ponownie przeliczył świadczenie i rozpoczął wypłatę emerytury od 01.03.2010 r. (obliczył wysokość nowej emerytury liczonej w/g art. 24 i n. ustawy o e. i r.4z FUS) i zwiesił jej wypłatę z mocy prawa, gdyż była niekorzystna w stosunku do świadczenia, liczonego na podstawie przepisu art. 27 w związku z przepisami art. 53 i art. 21 ust. 2 pkt 1 cytowanej ustawy. Decyzją z 13.04.2010 r. ZUS wstrzymał wypłatę emerytury o numerze (...) i podjął wypłatę emerytury o numerze (...) od 14.03.2010 roku tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego.

O nie obowiązywaniu przepisu art. 103 ust. 2 a ustawy o e. i r. z FUS, który został uchylony przez art. 37 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 21.11.2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. Nr 228, poz. 1507), zmiana weszła w życie z dniem 08.01.2009 r., nie wiedziała, a ZUS o zmianie przepisów ustawy nie powiadomił. Nigdy nie zrealizowała swego prawa do wypłaty wcześniejszej emerytury ustalonej na podstawie przepisu art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy o e. i r. z FUS. Prawo do pobierania emerytury z jednoczesną kontynuacją pracy u tego samego pracodawcy, ponownie uległo zmianie na mocy przepisu art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) na mocy którego dodano przepis art. 103 a w ustawie o e. i r. z FUS, w którym odebrano prawa do wypłaty świadczenia emerytalnego osobom, które kontynuowały zatrudnienie u tego samego pracodawcy, bez względu na wiek osoby uprawnionej. Brak tej możliwości nastąpił z dniem 01.10.2011 r.

Na powyższej podstawie prawnej ZUS O/K., decyzją z dnia 20.09.2011 r., zawiesił prawo do wypłaty emerytury od 01.10.2011 r.

Nowy przepis art. 103 a, został zaskarżony do Trybunału Konstytucyjnego, który orzeczeniem z dnia 13.11.2012 r., sygn. akt K 2/12, ogłoszonym w Dz.U. z 2012 r., poz. 1285 w dniu 22.11.2012 r., uznał, że art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw /Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz 2011 r. Nr 291, poz. 1707/ w związku z art. 103 a ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16.12.2010 r. w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed dniem 01.01.2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającego z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Organ rentowy wielokrotnie nie zawieszał jak i nie odwieszał wypłaty emerytury płatnej od 01.03.2010 r. do dnia 01.10.2011 r. Płynęła ona bez przerwy, w pełnej wysokości, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W dniu 27.11.2012 r. złożyła wniosek o wypłatę zawieszzonego świadczenia wraz z odsetkami, gdyż znany był wyrok Trybunału Konstytucyjnego. ZUS podjął wypłatę emerytury od dnia 22.11.2012 r. Jednocześnie ZUS szeroko informował ubezpieczonych, że wyrównanie świadczenia, od daty wstrzymania może nastąpić najwcześniej od dnia publikacji uzasadnienia wyroku Trybunału Konstytucyjnego.

Apelująca wskazała, że po zapoznaniu się z uzasadnieniem wyroku nie zgadza się z ustaleniem, że jest w innej sytuacji formalno-prawnej niż emeryci, którzy po raz pierwszy nabyli prawo w przedziale czasowym od 08.01.2009 r. do 01.10.2011 r.

Prawo do wypłaty emerytury nabyła dopiero w dniu 01.03.2010 r. Miała ustalone prawo w 2007 r. na podstawie przepisu art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy o e. i r. z FUS, realizacja którego była niemożliwa. Nowe prawo nabyłam na podstawie przepisu art. 27 wyżej cytowanej ustawy w marcu 2010 r.

Trybunał Konstytucyjny postanowił, że zawieszenie prawa do emerytury z powodu kontynuowania zatrudnienia osobom, które nabyły to prawo w okresie od 08.01.2009 r. do 31.12.2010 r., narusza zasadę zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa.

Nie wynika z powyższego zapisu, że dotyczy to tylko tych osób, które nabyły prawo do emerytury, po raz pierwszy, w przedziale czasowym od 08.01.2009 r. do 31.12.2010 r., natomiast nie dotyczy osób mających prawo do emerytury, ale podlegających zawieszeniu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja ubezpieczonej jest nieuzasadniona. Argumentacja sądu I instancji wskazująca na brak podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji ZUS jest prawidłowa i w pełni podzielana przez sąd apelacyjny, zaś rozstrzygnięcie jest zgodne z ugruntowaną linią orzecniczą. Bezsprzecznie ubezpieczona uzyskała prawo do emerytury od 1.07.2007 r. jednocześnie nieprzerwanie pozostając zatrudnioną w Urzędzie Miasta K..

Należy wskazać, że przepis art. 103 ust. 2a ustawy z 17 grudnia 1998 r. w dacie od której przyznano ubezpieczonej emeryturę stanowił, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego; zatem skarżąca składając 4.07.2007 r. wniosek o emeryturę miała świadomość konieczności rozwiązania stosunku pracy w celu uzyskania świadczenia, stąd też tego rodzaju deklaracja znalazła się we wniosku ubezpieczonej o emeryturę, w którym wskazała, że rozwiązanie stosunku pracy nastąpi 27.12.2007 r. W wyniku nowelizacji dokonanej ustawą z 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. Nr 228, poz. 1507) uchylono art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej. W wyniku tego zabiegu legislacyjnego ustawodawca umożliwił jednoczesne pobieranie emerytury i pozostawanie w stosunku zatrudnienia. Ubezpieczona skorzystała z tej zmiany przepisów w ten sposób, że wypłacono jej świadczenie od 1.03.2010r. Kolejna zmiana przepisów dokonana przez ustawę z 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw wprowadziła do ustawy emerytalnej przepis art. 103a, na mocy którego prawo do emerytury ulegało zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego, przez co świadczenie ubezpieczonej zostało zawieszona. Sąd apelacyjny wskazuje, że dla prawidłowego rozumienia przywoływanego rozstrzygnięcia Trybunału konieczne jest nie tylko odczytanie sentencji orzeczenia ale przede wszystkim jego uzasadnienia. Właśnie z uzasadnienia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 13 listopada 2012 r. wynika stanowisko prawne przywoływane przez sąd okręgowy, mianowicie że wyrok ma zastosowanie do osób, które prawo do emerytury nabyły w okresie 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2009 r.; pogląd ten wynika stąd, że treść ryzyka emerytalnego z tego okresu nie przewidywała konieczności rozwiązania zatrudnienia z dotychczasowym pracodawcą, a więc nowelizacja przepisów z 16 grudnia 2010 r. stanowiła dla nich zaskoczenie i godziła między innymi zasadę zaufania obywateli do państwa i prawa przez nie stanowionego. Z kolei osoby, które nabyły prawo do emerytury przed 8 stycznia 2009 r. w celu uzyskania świadczenia emerytalnego zobowiązane były rozwiązać dotychczasowy stosunek zatrudnienia. Apelująca znalazła się właśnie w kręgu tych osób. Składając wniosek miała świadomość obowiązujących w tamtym okresie przepisów, a po liberalizacji ustawy emerytalnej skorzystała z nowego prawa i, niejako przy okazji kontynuując zatrudnienie jednocześnie otrzymywała emeryturę. Późniejsze wprowadzenie art. 103a ustawy emerytalnej z całym przekonaniem pogorszyło sytuację ubezpieczonej, jednak w żadnej mierze nie stanowiło naruszenia zasady ochrony praw nabytych ani zasady zaufania obywateli do prawa, co w konsekwencji powoduje, że wskazane orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego nie może stanowić podstawy do zmiany zaskarżonej decyzji. Tym samym wyrok sądu I instancji jest prawidłowy ponieważ wyrok Trybunału Konstytucyjnego nie dotyczył sytuacji prawnej i faktycznej w jakiej znalazła się ubezpieczona. Ponieważ sprawa została oceniona merytorycznie, sąd apelacyjny uznał że nie jest konieczne rozstrzygnięcie co do zachowania przez ubezpieczoną formalnej przesłanki dopuszczalności złożenia skargi o wznowienie postępowania administracyjnego przed organem rentowy (art. 145 k.p.a.)

Zważając na powyższe sąd apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację ubezpieczonej.

SSA Zofia Rybicka - Szkibieli SSA Romana Mrotek SSO del. Beata Górska